

Sonja Horvat

Mikrotoponimi na Vrheh in v dolini Raše (P - Ž)

Članek prinaša drugi del (od P do Ž)¹ mikrotoponimov, ki sem jih zapisala med svojim terenskim dialektološkim delom v letih 1989 do 1993.

Toponimi so za dialektologijo zanimivi kot jezikovno gradivo, ki najbolj zanesljivo ohranja glasovne posebnosti krajevnih govorov, po drugi strani pa doživlja razvoje, ki pritegnejo tudi etimologa.

Upoštevala sem naslednje zaselke med zgornjo Vipavsko dolino in južno ležečim delom kraške planote: Veliko Polje, Vrabče, Jakovice, Tabor, Sela Razgori, Griže, Poljane, Gradišče, Štjak, Selo, Ravnje, Krtinovica, Dolenje, Hribi, Pristava. Po narečju sodijo ti zaselki k notranjščini.

Dialektološka transkripcija, v katerem je gradivo zapisano, je povzeta deloma po transkripciji za Slovenski lingvistični atlas, deloma po Slovanskem lingvističnem atlasu, način označevanja naglasa s črtico pred naglašnim samoglasnikom pa po Evropskem lingvističnem atlasu. Ta kombinacija še najbolje predstavi glasoslovno podobo prej naštetih krajev; znaki ə, ɔ, u, ɪ in ʏ se uporabljajo tudi namesto ustreznih velikih črk, krožec pod samoglasnikom pomeni njegovo reducirano oz. neizrazito izgovorjavo.

Zaradi gospodarnosti uporabljam pri zapisovanju gradiva nekaj krajšav in sicer: g. - gozd, gm. - gmajna, k. - košenina, m. - močvirnat svet, n. = njiva, t. = travnik, p. - pašnik, s. - senožet, sad. - sadovnjak, v. = vinograd, ne. - neobdelano.

Kobentovka - Kɔb'ɛntɔvka (Razgori, n. in t.)

Lahovec - ɫaxɔvɛ (Razgori, zapuščeni v.)

Opesen ~ Opesenč - ɔpɛs'jɛn ~ ɔpɛs'jɛnč (Štjak, g. in p.)

Padanci - Pad'anci (Razgori, t.)

¹ Prim. Mikrotoponimi na Vrheh in v dolini Raše (A-O), Jezikoslovni zapiski, Zbornik inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša I, 147-154, Ljubljana.

- Pakušče - Pak'ušče (Mahniči, t.)
 Peca - P'eca (Griže, n. in t.)
 Peca - P'eca (g. in opuščen v. v bližini velikega previsa, skale)
 Piščančev vrt - Pišč'ancoŭ v'ərt (Razgori, obzidane ograde oz. vrtovi)
 Planina - Plan'ina (Veliko Polje, s.)
 Planine - Plan'ine (Krtinova, t. oz. senožeti)
 Planine - Plən'ine (Ravnje, t. in nekdaš g.)
 Plante - Pl'ante R'enerjeve, Xr'ibove (Poljane, n.)
 Plante - Pľante (Poljane, t.)
 Plante - Pľante (Razgori, n.)
 Platnice - Plətn'ice (Griže, n. in t.)
 Plaviži - Plāv'iži (Veliko Polje, t.)
 Plot - Pl'ut (Krtinova, t.)
 Počivalniki - Počiv'auniki (Jakovice, s. med gozdovi, kjer so ljudje na poti v mlin počivali)
 Pod gobo - Pud_γuəbo (Dolenje, g.)
 Pod lužo - Pod l'ŷo (Pristava, t. in n.)
 Pod opesin - Pod_o'pəsin (Mahniči, t. pod majhnim hribčkom)
 Pod pilom - Pət p'iləm (Ravnje, g.)
 Pod sedlom - Pət s'jədləm (Stomaž, gm.)
 Pod stari tabor - Pət st'ər t'abor (Štjak, v. pod nakdanjim taborom)
 Pod starim žegnom - Pət st'arim ž'iəɣnam (Štjak, t., nekoč njive)
 Pod Terom - P'ədi T'jərəm ~ P'adi T'jərəm (Griže, gm.)
 Podanja - Pəđ'aŋa (Ravnje, n.)
 Podboršt - P'udbəršt (Sela, t.)
 Podbrdo - Pədb'ərdu (Jakovice, g.)
 Podcerkev - Pətc'iərku (Razgori, n.)
 Podcerkev - Pətc'iərku (Stomaž, gm.)
 Poddolec - Pədd'uləc (Vrabcē, gm.)
 Poddolina - Pəddəl'ina (Sela, gozdnata gm.)
 Podel - P'udə (Griže, v.)
 Podgradišče - Pəđɣrad'išče (Gradišče, v. in opuščen v.)
 Podhribovka - Pətxr'ibouka (Vrabcē, gm.)
 Podkal - Pətk'aŭ (Razgori, t. in g.)
 Podklanec - Pətkl'anc (Selo, t.)
 Podkonec - Pətk'ūənc (Stomaž, gm.)
 Podkonjšek - Pətk'ūəjnšk (Štjak, t.)
 Podlahovec - Pədl'axoŭc (Razgori, g.)
 Podlaški kamen² - Pədl'aški k'amen (Štjak, g., nekoč tudi "Podl'rški" pašnik)
 Podloke - Pədl'uoke (Vrabcē, t.)
 Podluža - Pədl'əža (Dolenje, t. in g.)
 Podluža na Dobravi - Pədl'əža na Dəbr'avi (Dolenje, g. in gm.)

² Obe poimenovanji sta po tamkajšnjem studentu. Otrokom so pripovedovali, da prinašajo dojenčke izpod tega kamna.

- Podmlac - Pɔdml'ac (Veliko Polje, n. in t.)
 Podnjiva - Pɔdn'iva (Gradišče, t.)
 Podolgnica - Pɔd'ouɣənca č Pɔd'oɣrnca (Selo, t. in v.)
 Podplot - Pɔtpl'ut (Dolenje, sadovnjak in t.)
 Podskeden - Pɔtsk'ədən (Pristava, slab g. in t.)
 Podstaje - Pɔst'saje (Razgori, slab g.)
 Podstene - Pɔst'sene (Nova vas, t. in n.)
 Podškol - Pɔtšk'ɔl (Štjak, skalnata gm.)
 Podtavorska pot - Pɔt'tabɔrska p'uət (Gradišče, g.)
 Podust - P'ɔdust (Stomaž, n.)
 Podvina - Pɔdv'ina (Dolenje, v. in g. od Dolenj do Ravenj)
 Podvina - Pɔdv'ina (Ravnje, t in v.)
 Podvina - Pɔdv'ina (Štjak, t., v. in g. pod terasami s trtami)
 Podvinski potok - Pɔdv'inski p'ɔtək (Ravnje, ime potoka)
 Podvišnje - Pɔdv'išne (Selo, t.)
 Podvrt - Pɔdv'art (Stomaž, n.)
 Podvrte - Pɔdv'arte (Razgori, gm.)
 Podvrti - Pɔdv'artj (Selo, t.)
 Podvrti ~ Povrta - Pɔdv'artj ~ Pɔv'arta (Štjak, vrtovi pod grofovimi posestvi)
 Podvrtje - Pɔdv'artj'ə (Mahniči, t.)
 Podzid - Pɔdz'it (Ravnje, t.)
 Police pri Gabrovi griži - Pɔl'ice ~ Pal'ice pər ɣabrɔvi ɣ'iži (Griže, p.)
 Poljane - Pɔl'ane (Krtinovica, senožeti)
 Poljane - Pɔl'ane (Ravnje, t., n. in v.)
 Poljane - Pɔl'ane (Štjak, t.)
 Polje - P'ule (Veliko Polje, n.)
 Potok - P'ɔtək (Dolenje, spodnji tok potoka Šulka)
 Prala - Pr'ala (Poljane, potok med Poljanami in Razgori)
 Praprotnica - Pr'aprənca (Vrabče, mešana gm.)
 Prek brd - Pr'ek b'art (Krtinovica, g.)
 Prek očaj - Pr'ek ɔ'čak (Krtinovica, g. glede na prisojnost)
 Prek poljan - Pr'ek pɔl'an (Krtinovica, g.) "pod Poljanami"
 Preko Kranjska³ - Pr'ək Kr'ajnska (Vrabče, gm.)
 Preko potoka - Pr'ek Pɔt'ɔka (Jakovice, t.)
 Preko Raše - Pr'ək R'aše (Vrabče, gm.)
 Preksonca - Pr'ejsk'sunca (Gradišče, g. in opuščeni t.)
 Prekstraža - Pr'ejks'traža (Gradišče, g.)
 Prelog - Pr'elɔx (Štjak, n., t. in g.)
 Preloge - Pr'el'ɔɣe (Jakovice, n.)
 Preloge - Pr'el'ɔɣe (Veliko Polje, n.)
 Pri cepih - Pər cɛp'ex (Jakovice, n.)
 Pri cerkvi⁴ - Pər c'iar̥kvi (Mahniči, n. in t.)

³ Ime potoka.⁴ Sveti Anton - Sv'iat Ant'uan.

- Pri cerkvi - Pər c'iar̥kvi (Stomaž, n.)
 Pri češnjah - Pər č'ejšn̥əx (Krtinovica, n., t. in v.)
 Pri fruškah - Pər fr'yškəx (Poljane, t.)
 Pri kalu - Pər k'ali (Griže, okolica napajališča za živino)
 Pri kalu - Pər k'alj (Hrib, t. in v.)
 Pri kalu - Pər k'ali (Jakovice, t. s kalom za napajanje živine)
 Pri Lahovki - P'ər L'axou̯ki (Jakovice, gm.)
 Pri lesu - Pər l'ejsi (Pristava, slab g. pri gm.)
 Pri močilih - Pər moč'ilix, (Vrabče, t.)
 Pri močilih - Pər moč'ilix (Dolenje, t. in sadovnjak)
 Pri orehih - Pər ʊər'exix (Dolenje, t., n. in v.)
 Pri oskurših - Pər vʌsk'uršix (Vrabče, kamnite kraške n.)
 Pri paludu - Pər pəl'ədi (Krtinovica, v.)
 Pri pilu - Pər p'ilj "pri kapelici" (Mahniči, t.)
 Pri pralih - Pər pr'aləx (Poljane, t.)
 Pri Sv. Ani - Pər sv'iat̥i 'Ani (Jakovice, g.)
 Pri stajah - Prr st'ajax (Vrabče, gm.)
 Pri starem kalu - Pər st'armi k'ali (Poljane, g.)
 Pri studencu⁵ - Pər stəɖ'jenci (Griže, t. in n.)
 Pri studencu - Pər stəd'jenci (Hrib, t. s studencom)
 Pri škavnju - Pər šk'au̯ni (Vrabče, gm.)
 Pri školu - Pər šk'ʊli (Hrib, v. in t.)
 Pri škrl̥i - Pər šk'ərli (Vrabče, gm.)
 Pri vrtu - Pər v'ər̥ti (Poljane, g.)
 Pri vrtu - Pər v'ər̥ti (Poljane, n.)
 Pri zelniku - Pər z'ia̯n̥iki (Razgori, n.)
 Pri žlebih - Pər žl'ebix (Razgori, n.)
 Prihude - Pərx'ude (Štjak, g. in gm., grd teren: dva jarka, dve jami, skalnato)
 Prisonca - Pərs'unca (Štjak, g., nekoč v. v smeri proti braniški dolini)
 Pruht - Pr'yx̥t (Štjak, p. in g., nekdanji kamnolom, gramoznica)
 Pustoba - Pəst'ʊba (Mahniči, peščena n. in t.)
 Pustobe - Pəst'ʊbe (Ravnje, poprej gm., sedaj opuščeni v.)
 Pušče - P'yšče (Razgori, g. in prej v.)
 Raven - R'avən (Hrib, v. in t.)
 Ravenščice - R'aunsce (Dolenje, sadovnjak in v.)
 Ravnja - R'ou̯na (Dolenje, t., v. in n.)
 Ravnja - R'ou̯na (Gradišče, s.)
 Ravnja - R'ou̯na (Sela, t.)
 Ravnja - R'ou̯na (Stomaž, t.)
 Ravnja - R'ə̯na ~ R'ou̯na (Pristava, t.)
 Reber - R'ia̯bər (Štjak, p. pod previsi med Dolenjami in Krtinovico)
 Rebrica - R'jebərca (Griže, p. in t.)
 Rebrica - R'jebərca (Krtinovica, g.)

⁵ Zaradi bližine izvira.

- Rebrica - R'jēbərca Kōd'rīstəva (Vrabče, t. in p.)
- Renčarija - Rēnčar'ija (Vrabče, gm.)
- Renčeljevec - Rēnčel'iauc (Razgori, g. in v.)
- Rener - R'ener (Poljane, t.)
- Rener dolina - R'ener dōl'ina (Poljane, n.)
- Rešelika⁶ - Rēšel'ika (Sela, n.)
- Rezarjevec - Rēz'arjeuc (Štjak, v. in g.)
- Rihard⁷ - R'ixərt (Krtinovica, t. pod Ravnjami)
- Rob - R'uəp (Jakovice, gm.)
- Robidnik - Rēb'idnik (Razgori, t.)
- Rohad - R'uxət (Stomaž, t.)
- Sapinka - Sap'inka (Štjak, g.)
- Sedlo - S'jedlu (Stomaž, t. in n.)
- Selski hori - S'jēuski b'ūori (Selo, g.)
- Selski kraj - S'iauski kr'ej (Razgori, gm.)
- Senožet - Sn'ōžet (Selo, t.)
- Senožet /dolenja in gorenja/ - Sn'ūōžet /d'uleña in ħureña/ (Ravnje, n. in v.)
- Senožeti - Sənuž'iəti (Gradišče, opuščene senožeti)
- Sleme - Sl'eme (Jakovice, gm. in p., del Tera)
- Slive - Sl'ive (Razgori, košenice in g.)
- Sodni dol - S'uədñi d'u: (Sela, kraški t.)
- Sodovnice - Sodoyn'ice (Razgori, n. in t.)
- Sojica - S'uajca (Stomaž, n. in t.)
- Soline - Sōl'ine (Ravnje, n. in v.)
- Spodnja ograda - Sp'udña ɔp'rada (Gradišče, t.)
- Spred njive - Spred n'ive (Vrabče, n. in t.)
- Sračji žleb - Sr'ačji žl'ep (Vrabče, dolinica na gmajni)
- Srednja dolina - Sr'edña dōl'ina (Poljane, n. in t.)
- Srednja njiva - Sr'edña n'iva (Krtinovica, n., t. in v.)
- Srednje brdo - Sr'edñe b'ərdu (Štjak, v. in g.)
- Srednje brdo - Sr'edñe b'ərdu /nad Trebižani/ (Hrib, opuščena n.)
- Srednji hrib - Sr'edñi x'r'ip (Razgori, nekaj v., zdaj slab g. in košenice)
- Srednji rob - Sr'edñi r'uəp (Stomaž, gm.)
- Staje⁸ - St'aje (Nova vas, t.)
- Stara draga - St'ara dr'aɣa (Selo, dolina pod Ostrim vrhom, kjer teče voda, ki se izliva v Branico)
- Stara gmajna - St'ara ɣm'ajna (Selo, g.)
- Stara gora - St'ara ħuɔra (Vrabče, gm.)
- Stara njiva - St'ara n'iva (Poljane, t.)
- Stara reber ~ Mala Afrika - St'ara r'iaɔər ~ M'ala 'Afrika (Štjak, v. z odličnim vinom, lega ugodna tudi za fige in oljke)

⁶ rešelika "vrsta grma"⁷ Po priimku mlinarja Riharda.⁸ Nekoč so tam bile ovčje staje.

- Stare apnenice - St'are jep'l'iance (Selo, g. in griža "kup ka menja")
 Stare brajde - St'are br'ajde (Stomaž, n.)
 Stari vinograd - St'ari n'uəɣrət (Gradišče, g.)
 Staro brdo - St'aru b'ərdu (Vrabče, opuščeni v.)
 Strana - Str'ana (Razgori, gm. in v.)
 Strana - Str'ana (Vrabče, opuščeni v.)
 Straža - Str'aža (Gradišče, v. opuščen in t.)
 Straža - Str'aža (Jakovice, t. na vrhu hriba)
 Straže - Str'aže (Jakovce, t.)
 Strmadina - Stərm'adna (Dolenje, g.)
 Strmadina - Stərm'adna (Krtinovica, borov. g.)
 Strmec - St'ərmc, (Stomaž, prehodna parcela med gm. in g.)
 Strug - Str'ux (Jakovice, t.)
 Struga - Str'uɣa (Pristava, gm. med Gočami in Pristavo)
 Studenec⁹ - Stəd'jənc (Veliko Polje, n. in t.)
 Studenec - Stəd'ianc (Veliko Polje, ime studenca)
 Studenec - Stəd'jenc (Jakovice, g. z vodnim zajetjem)
 Sušilo - Šəš'ilu (Pristava, n., v. in t.)
 Sušomeja - Š'yšəm'jeja (Vrabče, s. in opuščeni v.)
 Sveti Jakob pred gozdom - Sv'iat J'akəp prəd ɣuəzdəm (Ravnje, šnjaška krajevna skupnost)
 Svinje - Svi'nə (Vrabče, gm.)
 Ščukovec - Šč'ykoʋc (Razgori, star v. in g.)
 Široka reber - Šr'ʋoka r'iaɓər (Ravnje, g. v smeri proti Raši pod Ravnjami)
 Široke njive - Šir'ʋoke n'jive (Jakovice, n.)
 Škarnik - Šk'arnik (Ravnje, v.)
 Škopnica - Škap'nica (Razgori, g.)
 Škrljevci - Škərlj'əuci (Vrabče, opuščen v.)
 Škrljivice - Škərlj'əuce (Jakovice, t. in v.)
 Špilemberg - Šp'iləmb'jerk (Stomaž, prepad oz. brezno)
 Štorsk - Št'ʋərsku (Krtinovica, nekdanja cerkev štorski g.)
 Šulek - Š'əlk (Dolenje, zgornji tok potoka Šulka)
 Šulek - Š'yłk (Štjak, g. proti Dolenjam pod cesto)
 Ta dolgi boršt - Tə d'oʋɣ b'ʋərsht (Poljane, g.)
 Ta malo čelo - Ta m'alu č'jelu (Razgori, gm.)
 Ta večje čelo - Ta v'iače č'jelu ~ U č'jelci (Razgori, gm.)
 Ta večji vrt Fičurjev - Tə v'iač v'ərt Fič'yryou (Razgori, obzidane ograde oz. vrtovi)
 Ta večji vrt Fižincev - Tə v'iač v'ərt Fiž'incoʋ (Razgori, obzidane ograde oz. vrtovi)
 Tepetličje - Trəmpət'l'ičje (Ravnje, t.)
 Ter - T'jer (Jakovice, gm. in p.)
 Ter - T'jer (Griže, hrib)
 Tetin vrt - T'jetin v'ərt ~ Fič'yryou v'ərt po dom'ače (Razgori, obzidana ograda oz. vrtovi)

⁹ Po parceli teče potok.

- Tevščice - T'jeuſce (Jakovice, g.)
 Toncev vrt - T'uəncəu v'ərt (Razgori, obzidana ograda oz. vrtovi)
 Trniče - Tərn'iče (Selo, t. in griža)
 Trnje - T'ərnje (Ravnje, borov g.)
 V brki - U b'ərki (Dolenje, t., nekdaš n.)
 V dolini - U dəl'ini (Dolenje, t. in n.)
 V dolu - U d'ɔli (Štjak, n. in sadovnjak)
 V dolu - U d'ɔli (Vrabče, p.)
 V gnojevcih - U ɣn'ɔjəvɔx (Krtinovica, g.)
 V hajdini - U xəd'ini (Dolenje, t. in sadovnjak)
 V Jakovem bregu - J'akom br'eyi (Jakovice, t.)
 V koronah - U kar'uənəx (Ravnje, v.)
 V lazih - U l'azəx (Krtinovica, n.)
 V lesu - U l'ejsi (Hrib, v., g. in t.)
 V mali rebri - U m'ali r'jebri (Dolenje, n., v. in t.)
 V meji - U m'jeji (Krtinovica, g. in t.)
 V mlacu - U ml'aci (Hrib, t.)
 V senožeti - U snəž'iəti (Pristava, g., n., t. in v., vse skalnato)
 V vrtih - U v'ərtix (Štjak, nekdanji grofovi vrtovi)
 V vrtih - U v'ərtix (Vrabče, n.)
 V zelnikih - U z'ɔjnəkəx (Krtinovica, n., t. in v.)
 V žlebu - U žl'ebi (Jakovice, s.)
 Večkotovski hrib¹⁰ - Vəčk'uətoʊski x'rip (Krtinovica, goljava)
 Veje - V'eje (Razgori, t. in g.)
 Velik vrt - V'jelik v'ərt (Jakovice, t.)
 Velika senožet - Vəl'ika sn'ɔžet (Stomaž, t.)
 Velike njive - Vəl'ike n'ive (Griže, n.)
 Velike njive - Vəl'ike n'ive, (Razgori, n.)
 Velike ravnje - Vəl'ike r'oune (Sela, t.)
 Veliko čelce - Vəl'iku č'jelicje (Vrabče, gm.)
 Videž dol - V'idəž_du (Griže, t.)
 Vilen vrt - V'ilən v'ərt (Pristava, t. in n. v smeri proti Dolenjam, Vilenici: Tam so kraške jame s kapniki, tam teče Vilenik)
 Vilenica - V'ilenca (Pristava, potok, ki teče v Rašo in nato v Branico)
 Vilenica - V'ilənca (Mahniči, v. in t.; ime po potoku Vilenica od Sv. Katarine proti Mahničem)
 Vilenik - V'ilenik (Pristava, g. med Krtinovico in Pristavo)
 Vinograd - N'uəɣrət (Nova vas, v.)
 Volačev klanec¹¹ - Vəl'ačəu kl'anc (Jakovice, t. in n.)
 Volačeva ograda - Vəl'ačəva ɔɣr'ada (Vrabče, t.)
 Volarija - Vələr'ija (Stomaž, t. in n.)
 Volščica - V'oušca (Štjak, g. macesnov, borov in bukov, na meji s Podrago)

¹⁰ Del parcele Na hribu.¹¹ Tudi Francinov klanec - Frənc'inou kl'anc.

- Vrabce - vṛ'apce (Jakovice, t. in n.)
 Vrabce - vṛ'apce (Veliko Polje, n.)
 Vrabenski del - vṛ'abēnški d'el (Jakovice, k.)
 Vrh griže - V'əx ɣ'iže (Poljane, t.)
 Vrhki - V'ərxki (Stomaž, g. borov)
 Vrt - V'ərt (Vrabče, n.)
 Vrt pred kolono - V'ərt pr'et ka'ʎəno (Razgori, obzidane ograde oz. vrtovi)
 Vrtače - Vərt'ače (Poljane, g.)
 Za botečarjevo hišo - Zə bəɟ'arjevo x'išo (Mahniči, t.)
 Za hramom - Zə x'r'aməm (Krtinovica, pusta n., t. in v.)
 Za kresom - Zə k'r'esam (Štjak, gm., v prejšnjem stoletju goljava, na kateri so
 kurili pastirji ogenj oz. ob različnih priložnostih kresove)
 Za Lavrinovce - Za Louṛ'inovce (Razgori, g.)
 Za obzidjem - Za ɔbz'idjem (Jakovice, gm.)
 Za stari tabor - Zə s'tari t'abor (Štjak, g.)
 Za vinograde - Zə n'uəɣrade (Tabor, n.)
 Zaboč¹² - Zəb'ač (Veliko polje, n. in t.)
 Zadaž za xrib - Z'at zə x'r'ip (Krtinovica, g. in t.)
 Zadnja Draga - Z'ad'nja dr'aɣa (Jakovice, t.)
 Zadnje njive - Z'ad'ne n'ive (Hrib, t.)
 Zadnje njive - Z'ad'ne n'ive (Ravnje, n. in v.)
 Zadohrava - Zəɔbr'ava (Dolenje, g.)
 Zagrad - Z'aɣrət (Poljane, n.)
 Zagrade - Z'aɣrəde (Veliko Polje, t. z lapornato, lahko zemljo)
 Zajkna meja - Z'ajkna m'jeja (Štjak, lep g.)
 Zakosovec - Zak'usovc (Gradišče, p. in t.)
 Zamlace - Zaml'ace (Štjak, g.)
 Zaobršje - Za'ubəršje (Krtinovica, g.)
 Zaobršje - Zə'ubəršje ~ Za'ubəršje (Štjak, p., t. in g.)
 Zapil - Zap'il (Gradišče, n. in t.)
 Zarasek - Zər'ask (Veliko Polje, s.)
 Zaust - Za'ust (Stomaž, t.)
 Zaveje - Zav'eje, (Razgori, g.)
 Zavrt - Z'əvərt (Stomaž, t.)
 Zavrti - Zəv'ərti (Stomaž, t. in n.)
 Zelnik - Z'iəɣnik (Dolenje, n. in t.)
 Zelnik - Z'iəɣnik (Griže, n.)
 Zelnik - Z'iəɣnik (Hrib, t.)
 Zelniki - Z'iəɣniki (Stomaž, n.)
 Zelniki - Z'iəɣnikij (Jakovice, n.)
 Zgojnišče - Zɣ'ujnšče ~ Na zɣ'ujnšči (Štjak, terasaste n.)
 Zgon - Zɣ'un (Razgori, gm.)
 Zgon - Zɣ'un (Vrabče, gm.)

¹² Po obzidanih studenih v bližini.

Zvon¹³ - Zv'on (Veliko Polje, ograda)

Zvon¹⁴ - Zγ'on (Veliko Polje, ograda)

Zvrtnica - Zvrtn'ica (Griže, n.)

Žavlj - Ž'aule (Razgori, g. in v.)

Žgavka - Ž'auka (Gradišče, v. in g.)

Žleb - Žl'eip (Gradišče, opuščen t.)

Žlebič - Žl'epč (Poljane, t.)

Žlebje - Žl'ebj'ə (Mahniči, t.)

Žvabovka - Žv'abouka (Poljane, n.)

Navedeni toponimi kažejo različno motivacijo svojega nastanka. Če omenin samo nekaj najbolj opaznih, so to lahko:

a) oblika pokrajine: Planina, Sleme, V žlebu, Podolgnica;

b) orientacija v pokrajini: Podloke, Podbrdo, Podklanec, Podvrti, V lesu, Pri kalu, Pod pilom "pod znamenjem";

c) (prevladujoča) poljedelska kultura oz. vrsta rastja: Široke njive, Zelniki, Senožet, Trniče, Trepetličje, Sušilo;

č) kombinacija prejšnjih motivacij in rabe določene parcele v daljšem obdobju, npr.: Stara draga, Stare apnenice ali povezava navedenih motivacij s konkretnim zaselkom (Volačev klanec, Pri Lahovki, Selski kraj, Selski bori) ipd.

Motivacija nastanka toponimov je seveda med bolj privlačnimi in med najmanj raziskanimi vidiki njihove obdelave. Obdelati bi jo bilo treba na dosti bolj obsežnem gradivu od tu predstavljenega.

Informatorji (starost med 55 in 80 let):

Dolenje 6, Jože Turk

Gradišče 1, Jože Mohorčič

Griže 4, Stane Orel

Hrib 1, Jože Hrib

Jakovice 7 (in Tabor nad Jakovicami), Milka Pangerc

Krtinova 4, Ludvik Renner

Mahniči 4, Emilija Mislej

Nova vas 1, Grofovi

Poljane 5, Jože Renner

Pristava 3, Marjo Škapin

Ravnje 9, Ivan Funa

Razguri 6, Franc Sanabor

Sela 2, Jože Vitez

¹³ Ograda, v kateri so molzli ovce.

¹⁴ Ograda, v kateri so molzli ovce. Zvon in Zgon sta sosednji parceli.

Selo 1, Leopold Funa
 Stomaž 11, Franc Hlača
 Štjak 8, Ivan Štemberger
 Veliko Polje 10, Ivanka Može
 Vrabče 1, Ivan Vitez